

DOPISY

DOPISY LAICKÉHO SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

Drahé sestry, drazí bratři,

přeji Vám všem hojnost Božího požehnání v roce 2008. Nedejte se mást úvodní fotografií z misí ve Velkých Losinách, kterou nám zaslala sestra Kateřina Taliánová a která Vás tímto všechny zdraví a děkuje za Vaše modlitby.

Toto číslo Dopisů je věnováno historii našeho Řádu, zvláště té plzeňské. Přepsal jsem audiokazetu přednášky sestry Norberty, kterou jste někteří osobně vyslechli.

Snažil jsem se o co nejvíce autentický přepis, ale mluvená řeč byla trochu problémem, ale zároveň požehnáním, protože ze záznamu září optimismus a – nebojím se říct – svatost sestry Norberty.

Omluvte tedy následující záznam z kostrbatosti a berte ho jako výzvu k tomu, aby všichni z vás, kteří jsou pamětníky, připojili, sepsali nebo mně sdělili své postřehy k historii Řádu, zejména laické větve v Plzni. Prosím také o opravu a doplnění či opravu událostí resp. jmen. Berte také ohled na stáří záznamu, ač se to zdá neuvěřitelné, uplynulo od té doby již více než 12 let.

Váš Vincenc

Plzeňský konvent před zábořem

***Přednáška sr. Norberty Koulové
pronesená v Plzni 19. 11. 1995***

Milé sestry a bratři,

než začnu své vyprávění, chci uvést, že toto místo pamětníka, které tady zaujímám, mi vlastně nepatří, protože s klášterem a kostelem byl nerozlučně spojen jiný bratr třetího řádu – Laického sdružení sv. Dominika, byl to Antonín Vlasák, řádovým jménem Patrik. Byl starší než já, narozený v roce 1915, takže jeho vzpomínky tím sahají dále do minulosti než moje a mimoto také jako chlapec ministroval, takže byl živou součástí dominikánského společenství od svého mládí. Ještě dávno před

tím, než se stal bratrem Patrikem v Třetím řádě, byl spojen s konventem. Toužil mi vše vypravovat, ale víte, jak to chodí, já besedu s ním pořád odkládala a říkala jsem až v říjnu, až později, a najednou jsem se dozvěděla, že leží v bezvědomí v nemocnici. Byl zaopatřen svátostí nemocných a doprovázen našimi modlitbami. Na věčnost vešel k Pánu druhý den potom, co byl připraven na tuto cestu. Tím se otevřela mezera, kterou já nemohu vyplnit, ale vzpomeneme, prosím vás, tedy na počátku dnešního povídání, to se nedá říct přednáška, spíše povídání, vzpomeneme na něj, na všechny bratry dominikány, kněze, bratry, laiky, sestry a všechny farníky, kteří zde žili, kteří se modlili v tomto kostele a přijímali zde svátosti. Prosím vás, abyste povstali a pomodlíme se za ně Otčenáš.

Ve jménu Otce a Syna a Ducha svatého. Amen. Otče náš... Sláva Otci...

Volám Laděnkou, protože ona nám také řekne něco zajímavého. Počátek historie tohoto místa, jak už jste slyšeli mnohokrát je spojen se jménem magistra řádu Hyacinta Cormiera, který roku 1905 obnovil českou dominikánskou provincii. Kladla jsem si mnohokrát otázku, proč to udělal. Je blahoslavený a proto jistě měl schopnost naslouchat pozorně Božímu hlasu, ale byl také Francouzem a Francouzi byli v této době velmi přátelsky nakloněni naší zemi. Vědecká spolupráce byla velmi živá a já jsem si ještě včera potvrdila, když tu byl otec Duka, svůj názor, že pater Hyacint poznal hluboký duchovní a vědecký význam členů našeho řádu v budoucí provincii. Je to právě proto, že Francie věnovala studiu Písma velkou pozornost, že se zakládá proslulá Jeruzalémská škola. Ale já musím uvést jméno našeho dominikána, které jste včera také zaslechli, doktora Vincence Zapletala, vynikajícího biblisty, který, bohužel, v té době nemohl u nás za Rakouska se tak projevovat, ale stal se profesorem ve Frimburku ve Švýcarsku a mimo to také působil dva roky v Jeruzalémě.

Doktor Zapletal jistě také byl přítel patera Cormiera, takže se od něho dozvěděl pater Cormier o pravdivé situaci naší v Rakousku. Takže došlo k tomu, že vlastně republika – náš stát byl obnoven až roku 1918, ale naše provincie dominikánská česká už v roce 1905. Takže myslím, že to je věc, která určitě velmi vzbudila sympatie lidí – Čechů v té době.

Ted' než přejdu k dalšímu, prosím Lad'ku, aby nám ještě něco řekla o blahorečení patera Cormiera. Ona měla štěstí, že byla v Římě zrovna když to blahorečení bylo.

(následuje řeč sr. Ladislavy Kateřiny Hylákové)

Já musím říct, že to byla pro mne obrovská milost a obrovská příležitost se tam dostat. Byl pořádán zájezd z Prahy z kláštera sv. Jiljí a my jsme jeli zrovna do Prahy něco zařídit a bylo mi nabídnuto volné místo v autobusu s tím, že by bylo dobré, kdyby se zúčastnil někdo z Laického sdružení, aby byly přítomny všechny větve dominikánského řádu při tak velké příležitosti. Odjeli jsme do Říma, bylo to na podzim, byla tady hrozná zima a byl to dost velký přechod v počasí, tam bylo dost velké teplo, dozrávaly zrovna mandarinky. Ale nejenom to, že jsem se zúčastnila aktu blahorečení v bazilice sv. Petra. Viděla jsem poprvé papeže na vlastní oči, ale dokonce jsme se měli možnost setkat i s člověkem, díky kterému se uskutečnilo to blahorečení, to byl pater Maria Veselý. Když zemřel pater Cormier, přenášely se jeho ostatky do Angelika, pater Veselý přišel do Říma jako student a nějaký člověk, který to přenášení ostatků organizoval, ho poslal, aby pomohl nést rakev. A on vyprávěl, že jak zvedl ty máry, cítil obrovskou sílu, kterou nedokázal popsat. Vzpomněl si na tento zážitek až později, když těžce onemocněl, když byl zavřený v Želivě v klášteře, modlil se na úmysl uzdravení k otci Cormierovi novému. A uzdravil se, je mu ted' něco kolem osmdesáti let, je to velice čilý člověk, veselý, pracuje do úmoru, stále vyučuje a přednáší. Stále působí v Římě. Vlastně už jenom to setkání s paterem Veselým pro nás bylo takovým zážitkem, tedy aspoň pro mě, protože vidět člověka zázrakem uzdraveného, kdy on opravdu působí na lidi takovým silným dojmem. Celá ta pouť byla zážitek nad zážitek. Takže i díky pateru Veselému jsme se dostali až do bezprostřední blízkosti k ostatkům patera Cormiera, které tam byly v tu dobu vystaveny, opět vyzvednuty, očištěny a posléze – my jsme tam byli kolem třetí hodiny – asi v pět hodin odpoledne je ukládal magistr řádu do kaple v Angeliku. Ted' už se na ně nedá pohlédnout, ale už jenom to, že jsme se mohli pomodlit u rakve s ostatky, myslím si, že když ne ted', někdy v mém budoucím životě se to někde objeví, protože setkat se s blahoslaveným byla pro mě opravdu velká čest. I jsem si říkala, když byla svatořečena

Anežka Česká a já jsem v té době nebyla ani věřící, že mi to pater Cormier, který k ní měl velký vztah, vynahradil po mé konverzi.

(vstup sr. Norberty)

Laděňka musí odejít, takže by nám ještě něco řekla. Já jsem slyšela, že si měla zajímavý nález. Byl to zápis z kostelní věže ze začátku tohoto století. Vy víte sami, že se tam kladou takové zprávy o současném dění kostela a podobně. Tak ona by nám, ještě než bude muset odejít, v krátkosti řekla, co tam našla.

(pokračuje sr. Kateřina)

Já když jsem sem nastoupila, otec Antonín zakrátko po tom onemocněl. A protože jsme počítali s tím, že až se vrátí z nemocnice, tak bude potřeba aby nebyl v zimě, tak jsme stěhovali kancelář a při té příležitosti, když jsme přebírali ty věci tam a stěhovali to, tak jsem tam našla desky, na kterých bylo napsáno „Zápis z věže kostela – o dominikánech v Plzni“. Mně to tenkrát ještě nic neříkalo, protože jsem ještě nebyla ve třetím řádu, ještě jsem se s dominikány tolik neznala. Později jsem si na to vzpomněla, když jsem přemýšlela o tom, jakým způsobem obnovit činnost třetího řádu i sdružení. A napadlo mě, že bychom se mohli zaměřit na vydavatelskou činnost. Začali jsme vydávat Dopisy, které teď vydáváme už tři čtvrtě roku.

Je to jeden z materiálů dost důležitých. Nejen, že jsme přišli na to, že začíná obnovením provincie, zřejmě ho nechal otec Antonín opsat v době, kdy – to možná budete pamatovat – tady uhodilo do věže a musel se vyměňovat křížek na báni. Ti, co na tom pracovali – bratr Tomáš nebo Petr Kutek – tam našli roli zaletovanou s těmito listinami, které se nechaly zkopírovat, opsat, a byly uloženy u otce Antonína v kanceláři. My je teďka používáme, opisujeme do Dopisů, aby všichni měli možnost si přečíst, jak to tady tenkrát bylo.

Ten zápis začíná krátkou historií dominikánů v Plzni, o které měl přednášku včera pan Douša. Jenom tak krátce se zmiňuje, jak dominikáni sem přišli, jakým způsobem byl zničen původní kostel s klášterem a jak byla obnovena provincie a jak sem přišli dominikáni znovu. Je tam krásně vylíčeno, jak i zde působily asi tři terciářky, které, když slyšely o tom, že byla obnovena provincie, se zasadily o to a dokonce velkou peněžní

částkou přispěly k tomu, aby tady byl znovu postaven kostel s klášterem, aby se sem dominikáni mohli vrátit. Když se sem potom dominikáni vrátili, je tam zmínka o tom, jak působili v kostele sv. Mikuláše, jakým způsobem se tady snažili o vybudování si svého místa tady, protože to byla velká farnost arciděkanská, působila tady nevráživost mezi kněžími i mezi farníky. Z počátku to neměli vůbec jednoduché, získali sice pozemek, ale měli velké problémy s místním zastupitelstvím, než jim povolili vůbec stavět, než sehnali peníze. Posléze tedy působili u kostela sv. Mikuláše a začali se stavbami. Píše se tam o tom, jak sem přišli první bratři, jak to tady zařizovali, koupili si tady dům, ve kterém žili než byl postaven klášter. Jsou tam i zmínky, kolik je to stálo, kolik je stála rekonstrukce. Člověk se až pozastaví nad tím, že tento pozemek před těmi devadesáti lety stál zhruba půl milionu, to je zajímavá informace, protože dnes by ten pozemek měl daleko větší cenu. Už tenkrát museli bratři shánět takové částky na to, aby se tady mohli usadit.

Potom to dále pokračuje takovými zprávami krátkými o tom, jak pokračovala stavba kostela, kdo se zúčastňoval, kdo se zasloužil o projekty, který projekt byl nakonec vybrán, který stavitel tady stavěl. Některé části jsou tam dost podrobné, škoda, že zápis končí vyzdvižením krovu na budovu kostela. Zmínky o dostavění a posvěcení kostela tam už nejsou. V novém dodatku, který se dopisoval, když se vyměňoval kříž, možná, že ještě dříve při opravě věže někdy kolem roku 1936, se pokračuje v krátkých zmínkách jak tady začali působit, takové ty nejdůležitější věci, kolik bylo křtů, svateb a tak. Další doplnění bylo později, to se píše o vyklizení kláštera v padesátých letech, jak odvezli bratry, kam je odvezli a jakým způsobem s nimi zacházeli. A zase to končí statistikou křtů a uzavírají to v den slavnosti sv. Václava roku 1977. Ještě je tady zmínka o postavení školy Masarykovy na náměstí a tím vlastně to končí.

To je asi všechno, my to všechno budeme postupně vydávat, kdybyste měli zájem si to dočíst, co je tam všechno, tak v těch našich terciářských listech by to bylo k dispozici.

(pokračuje sr. Norberta)

Obnovení české provincie vzniklo tedy v roce 1905. Teď bych se chtěla o něčem zmínit, o čem jste včera slyšeli, protože

otec Duka mě předběhl. Svazek dominikánů s naším národem byl posílen ještě před tím než byl vytvořen český stát. To je ta zajímavost. Na počátku století studoval v Římě plzeňský klerik, plzeňského původu, který se seznámil s paterem Cormierem, přijal ho pater Cormier do Laického sdružení sv. Dominika pod jménem Tomáš Akvinský. Byl to budoucí arcibiskup náš – Josef Beran, vězeň za nacismu, pronásledován za komunismu, zemřel v Římě jako vyhnanec. Kardinál Josef Beran tedy byl řádovým jménem Tomáš Akvinský a nikdy to spojení s dominikánským řádem neopustil, protože kdykoli přijel na nějakou cestu – třeba biřmování nebo z jiného důvodu – do Plzně, nespal na arciděkanství jako předtím biskupové, ale spal zde v klášteře. A mimoto v Praze vždycky na svátek sv. Tomáše Akvinského přicházel do pražského konventu a měl tam v kapli mši svatou. Já jsem měla to štěstí, že jeden můj známý student z Rokycan byl také terciář a dověděl se o tom a on nás tam pozval, aby tam přišla nějaká skupina studentů, že tam bude mít mši svatou. Takže se mi podařilo, že jsem tam byla.

A já bych vám to řekla, protože je to zajímavé. My jsme čekali před kostelem v sedm hodin ráno, bylo nás asi dvanáct nebo čtrnáct a teď proti nám někdo jde pěšky, v takovém dlouhém kabátě. My jsme ještě mysleli, že je to železničář nebo řidič tramvaje, protože šel od tramvaje. A on to byl pan arcibiskup Beran, který tam přišel pěšky a měl velkou radost, že jsme na něj čekali, hned nám otevřeli do kaple a měl tam mši svatou a přesto, že nás nebylo mnoho – ono by se do té kaple také mnoho lidí nevešlo – měl pro nás dokonce i krátkou přednášku o Tomáši Akvinském. On říkal, že už za doby studií byl jeho vzorem. A že ho chránil po celý život, říkal, že takové to bylo zvláštní, že já jsem snad ani nepřišel do pokušení. On se nám tak otevřel, že o svém vlastním životě nám řekl. My jsme měli všichni z toho velikou radost, pak nám dal požehnání a šel snídat do dominikánského konventu, kam byl pozván panem převorem na snídani. Tak to je taková vzpomínka ze studií v Praze.

Dominikáni do Plzně přicházejí v roce 1907, kdy byla podána místodržitelství v Praze žádost, aby byl zřízen klášter a fara. Plzeň byla ve středověku katolická. Za posledních padesát let vyrostla v druhé největší město v Čechách. Obyvatelé však nebyli už nijak spojeni s Církví jako v dobách minulých. Odpor proti Církvi

vlivem záporných vztahů v Rakousko - Uhersku a potom také růst socialistického hnutí způsobil, že Plzeňáci nebyli nijak nadšeni tím, že se zde vytvořila nová farnost. Byla vymezena v roce 1908 a patřil do toho Božkov, Lobzy, Hradiště. Kněží v Hradišti – ne to byly Doudlevce – říkali: „Přibýlo nám dvě stě lidí, obyvatel, ale z toho jenom čtyřicet je katolíků“. Takže vidíme, že už ty poměry před válkou nebyly nijak radostné.

Kněží bydleli v soukromém domě zakoupeném v Radyňské ulici. Bohoslužby byly v kostele sv. Mikuláše. Stavba nového kláštera a kostela začala 1. května 1912. Mezi tím byl vysvěcen ale kostel sv. Martina a Prokopa v Lobzích, ale to byl malý kostel, potom byl filiálním kostelem kostela Panny Marie Růžencové.

30. dubna přijali dominikáni duchovní správu. Nebyla to žádná slavnost, odehrálo se to tiše v sakristii mikulášského kostela. Prvofarářem byl pater Bruno Bárta. Myslím, že si někteří na něho ještě pamatujete. On se dožil padesátiletí kněžství. Mnohá děvčata zde byla za družičky, takže víte, že to byla veliká slavnost, která projevila velikou lásku k tomuto staříckému panu faráři. To bylo v srpnu a on potom v říjnu umřel. Umřel, zatímco v kostele byla mše svatá, on si lehl na dominikánskou kápi a v tichosti zemřel. Byla to taková dojemná smrt.

Klášteř nebyl nijak velký. Byly zde – mimo něho – dva duchovní a dva bratři. Při zahájení stavby se zúčastnil tehdejší provinciál řádu pater Václav Bubeník. To byl strýček toho Norberta Bubeníka, který byl později tady.

Dokonce už byl hned zřízen sbor pěvecký a po krátké nejistotě se stal sbormistrem také vám známý profesor ženského učitelského ústavu profesor Vaněk, který ale velmi pečoval o tento sbor a vytvořil zde jeden z nejlepších sborů v Plzni. Bylo to také tím, že on učil ta děvčata na tom učitelském ústavě, takže ony, když chtěly lepší známku, tak chodily zpívat – já to řeknu tak, jak to bylo, ale to nebylo nic zlého, ona ta děvčata stejně chodila do kostela.

V únoru 1913 přivezli první zvony. Rozhlaholily se poprvé 21. srpna. Později, 30. října, byl kostel vysvěcen a první bohoslužby v kostele byly 1. 11. 1913, ale nebyl tam ještě oltář hlavní, který byl krásný secesní, je to skutečně umělecká práce a byl přivezen z Prahy později.

V červnu 1914 se do Plzně přistěhovala moje rodina, můj

tatínek a maminka, bratr ještě nebyl na světě. A bylo to asi sto metrů od kostela v Tábořské ulici číslo šest. Ne na rohu, byl to třetí dům. Moje maminka se dožila vysokého věku, vy jste ji možná znali z kostela, byla také terciářka. Ona mi všechno vypravovala, takže jsem se od ní také dozvěděla mnoho podrobností. Říkala, že v tom roce 1914, když sem přišla, teprve když se postavil ten kostel, začal vyrůstat Petrohrad. V tom domě, co oni bydleli, bydleli měsíc sami, nikdo tam ještě nebyl nastěhován. Ale protože byla už tehdy bída o byty, stěhovali se všichni sem, na Petrohrad. Tady všude byla pole. Okolo byla všude pole a za kostelem byla pole a na náměstí nebyly žádné stromy, říkalo se tomu „plac“ a bylo to takové udusané místo, kam občas jezdily cirkusy nebo provazolezci. To si ještě pamatuji.

8. září 1915 byl paterem Bártou založen třetí řád – sdružení třetího řádu. Byly to většinou matky nebo příbuzné některých starších členek, zejména maminka Milady Chvostové, která, bohužel je tak nemocná, že se nemůže zúčastnit.

1916 založil si klášter knihovnu, která měla také velký význam, protože si lidé hned začali půjčovat knihy.

Pater Hyacint Cormier zemřel v tom roce 17. prosince. Měsíc potom, co se moje maminka vdala, vypukla světová válka. Oni tu ještě nějaký čas zůstali a když musel otec do války, se maminka vrátila k svým rodičům do severních Čech a můj bratr se narodil tam. Až teprve já jsem se narodila po válce a pokřtili mě hned tady v kostele dominikáni.

22. 12. v Římě slavili 700 let dominikánského řádu, ovšem vzhledem k událostem, protože byla válka, ta oslava přešla dost nehlučně, tiše. Z těch událostí válečných je znám v roce 1917 výbuch v Bolevci, kde zemřelo mnoho Plzeňanů. A 13. srpna začaly hladové bouře. A když ti lidé táhli po městě, tak nějaká žena tam vykřikla: „Pojďte na flandáky!“ Tak oni přišli sem ke klášteru a vymlátili tu okna a poslali, jak vy víte, do Koterovské ulice Maďary, kteří stříleli po hladových dětech. Ještě když byli ti vzbouřenci na náměstí, tak ti Maďari zastřelili devítiletou dívku. Tam bylo pět obětí, ale tady přímo nějaká devítiletá dívka se dívala z okna. A nemělo to dobrý důsledek, protože oni se zlobili i na dominikány, že nezakročili, ale oni nemohli zakročit, protože to byl velký zmatek.

V roce 1918, 7. července, zde měl primici pater Josef Lim-

pouch. Rodina Limpouchova je také spojena pevně s dominikánskou tradicí, jeho sestra Marie byla jedna z prvních převorek třetího řádu. Ještě když nás brali do řádu, tak byla.

Ale co zde ještě bylo zajímavého. Vystavěla se škola Masarykova, ale nevystavěli mateřskou školku a všichni byli hrozně nešťastní, protože to byla chudá čtvrť, tady musely i ženy pracovat, měly hodně dětí. A tehdy se nás ujali dominikáni. A v roce 1919 zřídili školku přímo v konventu. Tuto místnost a probourali tu kancelář, co tu nebyla, a to byla třída. Já sem chodila později. Od roku 1919 tu byla mateřská školka asi 10 let. A bylo to tu velmi pěkné, protože zde učila věřící učitelka, členka třetího řádu, paní učitelka Šlaisová, a byla k nám hrozně hodná. Já na ten rok mateřské školy v klášteře vzpomínám hrozně ráda. Otcové byli tak laskaví, že nás pustili i do zahrady a na dvůr. Potom se to vrátilo až když při Masarykově škole zřídili také mateřskou školku.

Ještě jedna smutná věc tady byla. V roce 1920 vlastně v Plzni vznikla církev československá pod vedením bývalého faráře katolického Farského. Byla tady shromáždění, záměrně před kostelem, před konventem. Takže když my si myslíme, že lidé nechodí do kostela nebo nám něco říkají, vlastně dominikáni museli tvrdě bojovat o přízeň lidí nebo o to, aby se obrátili k Pánu, museli bojovat od samého začátku. Ale musím říct, že ta první skupina docela dobře si počínala, pateru Bártovi a jeho kaplanům se podařilo stabilizovat situaci v době těch největších odpadů. Mám tady jeden záznam z roku 1921, že bylo zde v naší farnosti – v té veliké celé – ze zdejších obyvatel 18.335 katolíků a jenom 11.000 bez vyznání nebo československých. Takže ještě v tom 21. roce měli katolíci převahu, ale ty největší odpady byly později. Musím říci, že katolíci, pokud byli, tak byli většinou nepraktikující. V tom byla potíž, i když ta převaha stále ještě existovala později.

V roce 1923 byly zřízeny věžní hodiny a přichází do Plzně také vám známý zahradník bratr Cyril. Byl velmi hodný a pěstoval na zahradě množství zeleniny, kterou nejenom pěstoval pro konvent, ale i rozdával věřícím, takže byl oblíbený.

V roce 1926 bylo v Plzni otevřeno krematorium. Tehdy bylo ještě takové období, kdy nebyl povolen pohřeb kremací, takže to otevření krematoria zase vždycky vyústilo v demonstraci proti Církvi. Ale já bych řekla, že se dominikáni tím nedali vůbec zviklat,

pracovali pořád dál, vůbec tím nebyli vzrušeni a ta jejich pilná práce byla znát.

V roce 1930 na školách ovšem neučili jenom dominikáni. Když tu byl farář a dva kaplani, tak měli plné ruce práce s pohřby, křty a se svatbami, takže byli zde také civilní katechetové, kteří vypomáhali.

V roce 1932 po smrti patera Bárty přichází do Plzně nový převor pater Štěpán Masiak. Za něho první co bylo, byly doplněny nové zvony. Byly tu opravdu krásné zvony, ty jsem slyšela celé své mládí, až pak Němci zase ... Ty první zvony sundali za první války, druhé zvony za druhé války.

Ta mateřská škola odešla v roce 1937. Byly zde dvě radostné věci, kdo si ještě vzpomíná, já jsem také byla za družičku. Byla to primice nejdřív patera Koudelky a později patera Víta Beneše. To mám ještě doma fotografie jak jsme ho vedly z toho domu sem do kostela na tu primici. Byla to velmi taková radostná slavnost. A o pateru Vítovi ještě uslyšíme později.

A teď přichází těžká doba. Přichází okupace. Tím byl napaden především klášter ve Znojmě, mimo jiné, protože tam bylo hodně Čechů a musili ho opustit. Já vidím, že celá ta léta vždycky se to střídalo, někde museli něco opustit a zase přišli jinam. Ovšem to, co bylo smutné pro republiku, že musela vyklidit pohraničí, tak bylo velmi dobré pro nás v Plzni, protože zde byl zřízen konvent, který byl rozsáhlý a v době největšího rozkvětu tu bylo až dvanáct kněží, což znamenalo pro život ve farnosti velmi mnoho, protože velmi mnoho z kněží mělo apoštolského ducha. Takže tady byly všechny možné aktivity, činnost byla velmi rozsáhlá.

Já bych jenom jmenovala, že zde byl především filosof pater Bernardin Skácel. Ten velmi pečoval o farnost, on sám farář nebyl, ale každý týden zde v tomto sále – to je hrozně historický sál, není velký, ale moc se toho tady dělo – měl přednášky z filosofie a z teologie, které byly vždycky navštívené nejenom starými, ale i mládeží. Já jsem tam taky chodila a on nám odpovídal na všechny dotazy. Při té jeho přednášce to bylo úplně plné, on seděl až tady vzadu a všichni se zájmem to sledovali. To mělo velký význam pro život ve farnosti.

Potom zde byla dětská besídka. Tu vedla paní učitelka Limpouchová a byla potom dvojí, byla pro maličké a pro větší. Já,

když jsem chodila do té malé, tak jsem tam zažila něco zvláštního. My jsme si tady hráli, učili jsme se tady písně do kostela, takže kdo chodil do kostela a do besídky, tak neexistovalo, že by dítě neumělo zpívat. Všechny mohly sledovat bohoslužbu tím, že zpívaly. To bylo moc pěkné, nás to mnohem víc bavilo v kostele, když jsme mohli zpívat. A mimoto jsme chodili při nějakých slavnostech zpívat nahoru na kůr, tomu říkali dětské vložky. Také se tu četly knihy. A já do smrti nezapomenu na jednu knihu z francouzštiny přeloženou, která nebyla moc kvalitní, ale vypravovala o děvčátku, které strašně toužilo po svatém Přijímání. A víte, že mě to hrozně oslovilo a od té doby vždycky jsem měla velkou úctu k Největější svátosti, proto jsem si také vybrala jméno Norberta, protože sv. Norbert rozšířil znovu v Evropě úctu k Největější svátosti oltářní. Řekla bych, že to byl román, který neměl literárně velkou cenu, ale pro ty děti to znamenalo velmi mnoho. Oslovil je opravdu do hloubky.

Byli tu skauti. Byl tu oddíl skautů chlapců, pater Frk to vedl, dívky vedl pater Zemek, myslím. Byly tu studentky, studenti, tenkrát to nebylo koedukované, měli zvláštní sdružení chlapci, zvláštní sdružení dívky – studentky, ale když byly nějaké slavnosti, tak jsme byli spojeni a měli jsme hezké různé akce, recitační soutěž nebo divadlo jsme hráli a podobně.

A potom zde byl tedy třetí řád. Pan doktor Skácel, když jsme chodili na ty přednášky a na to studentské sdružení, si vzpomněl, že by měli přijít také mladí lidé do řádu. První z nich byl právě Vlasák, kterého přijali do třetího řádu jako mladého muže. Potom nás bylo asi dvanáct nebo třináct dívek, mně ještě nebylo 18 let, když jsem byla čekatelkou. Osmnáct mi bylo, když jsem měla obláčku a po maturitě jsem skládala sliby. Ale musím říct, že jsem na to byla příliš mladá a nechápala jsem docela dosah, ale ten vztah k dominikánům jsem měla – abych tak řekla – vrozený, protože celý život jsme se stěhovali jen po Petrohradě, takže sem jsem měla blízko a oni se věnovali velmi dětem.

Ovšem je pravda, že i za války, za nacismu, byli dominikáni pronásledováni. Někteří byli v takovém internátě vyřazeni. Byl zde – jestli si někdo pamatujete na takového vysokého patera Benedikta Hronka. On spíše psal nebo kázal, on tolik mezi lidmi nechodil. Protože kázal v Praze, před dominikánským kostelem, nemohli se nějak vejít lidi, tak ho sebrali, odvezli do Terezína a

tam ho ubili. Po roce 1945 byl prezidentem Benešem vyznamenán Křížem republiky.

Potom pater Aleš. Dominikáni původně měli dům v Třeboni. On byl z Prahy a byl z mnoha dětí a když byl jeho bratr jmenovaný děkanem v Třeboni, tak ho z řádu vyvázali, směl nosit pořád dominikánský oblek a byl v té Třeboni. Tam za války kázal a kdybyste někdo jeli do Třeboně, podívejte se tam na kostel, je tam deska: Pater Aleš Bouz, umučen v Osvětimi pro hlásání Slova Božího. To byl pater, který zde byl také za mého mládí, který k nám byl hrozně laskavý. Byl to hrozně hodný a laskavý člověk.

Potom už začíná také útlak, 1942 byly rozbity znovu zvony. 16. 10. 1942 byli dominikáni vystěhováni. Nejenom dominikáni, ale i redemptoristi a museli se vystěhovat k františkánům, protože tady udělali starobinec. Bylo to ovšem v rámci války, kdy to odneslo moc škol, moc slušných institucí. Bylo to dost hrozné, protože františkáni nebyli zařízení na to, aby vedle nich tam ještě byli členové řádu dominikánského a redemptoristi. Tady z toho udělali dvě světnice a dva dominikáni, aby tu někdo byl, spali tady až do konce války.

Za války tady byl taky nálet a kostel se octl bez krovu, ale sotva nastal rok 1945, tak jsme všichni vynášeli rozbité tašky a nosili nové na střeche. 26. 9. se dominikáni znovu vrátili od františkánů sem a převorem se stal pater Norbert Bubeník. Byl to velmi hodný kněz, myslím, že velmi rozuměl svým bratřím a všem. Vlastně po něm já jsem Norberta. Potom zemřel pan farář, který byl druhý pan farář, Josef Sajp a přišel sem pater Valentin Krejčí, jehož pozdější osud vám je také asi znám.

Teď přišel rok 1948, to začíná persekuce. První byl pater Zemek, který, musíme říct, byl velmi oblíbený, velmi společenský, byl převorem ve Znojmě. Pomáhal tam nějak lidem přes hranice, oni z něho udělali vatikánského špiona, o tom vyšla také knížka, byl odsouzen na 25 let. Takže ten byl první, ale pak už to šlo jeden za druhým. Pater Vít Beneš, pater Habáň z Olomouce, zavřený byl z dominikánů – ještě než byl zavřený konvent – pater Valentin. Kdo jste četli „O nás pro nás“, tam jsme měli jeho fotografii i vyprávění o jeho životě. Já to těžce nesu, protože si myslím, že by byl to mohl přežít jediný, zatímco pater Zemek, pater Norbert, ti všichni umřeli už v roce 1967. Byl to hrozný pocit, když jsme tohle dělali, tak mi pater Pavel půjčil kroniku řádovou a zjistila jsem, že

později se dostal pater Norbert k té kronice a ještě tam zapisoval, když byla trochu uvolněna ta jejich internace, takže tam byly ty poslední zápisy, tak to bylo takové hrozně smutné. Ale vlastně hrozně smutné to nebylo, protože to dopadlo dobře. My si pořád musíme myslet, že to co ti lidé zkusili, třeba pater Braitto a ti ostatní, že to vlastně je vklad. Podívejte, vždyť by tomu nikdo nevěřil, takový kolos komunistický, což se zdálo, že se to nikdy nepohne a věřte, že jedině ty oběti těch lidí způsobily, že se v Evropě pohnula politika.

Pater Valentin byl zavřen v roce 1950, ale ze začátku roku, takže ten tu nebyl, když došlo k tomu konečnému úderu proti klášteru. Bylo to 26. dubna po Velikonocích. Nejdřív volali patera Norberta, který byl převorem, do Prahy tak jako divně, neřekli co je, zase ho pustili, zase ho poslali domů. Já si myslím, že člověk se dostane někdy do takové situace, za kterou nemůže, to řídí Pán Bůh. Musím vám něco říct, co jsem nikdy neříkala. Můj muž ležel mnohokrát v nemocnici, než umřel. To ještě bylo za komunismu. Teď tam s ním ležel nějaký člověk a řekl mu: „Já vám něco povím.“ A sedl si k němu večer a říkal: „Já jsem byl v komandu, které vyklizovalo kláštery. Já jsem byl komunista, už nejsem. Já vám to řeknu, jak to bylo.“ On to manžel řekl potom mně. Říkal, že sem přišli, že by byli dva mohli propustit, protože faráře tu mohli nechat, ale oni řekli, že půjdou všichni najednou. Oni ti, co měli vyklizovat klášter, předtím než k tomu došlo, tak je 14 dní chovali pod zámek, aby se nemohli dovědět, co se děje. Takže oni nevěděli ani kam jdou, oni je taky dali do autobusu ty komunisty, byli to vlastně ti milicionáři, a přivezli je sem a teprve když je sem přivezli, jim řekli, proč sem přijeli. Ale on říkal – ten člověk mému muži – a to mě dojmá dodneška, že přišel ten jejich velitel a řekl: „Když někdo chce přestat být knězem a odejít do civilního zaměstnání nebo vůbec odejít z Církve, tak ho okamžitě propustíme.“ A manžel říkal: „A jak to dopadlo?“ A on říkal: „Ani jeden. Ani jeden to nepřijal. Všichni šli do internace do Broumova.“ Nám to tak nepřijde, ale ten člověk byl komunista a říkal: „Já jsem se bál, když jsem viděl ty muže, kteří všichni si zvolili radši vězení než by zradili Pána.“ Já si myslím, že to nevádí, že už je to dávno, že je dobře, že si to připomeneme, protože, když nám nějaká služba nebo něco připadá těžké, tak abychom si uvědomili, že jsme také povinni tou věrností. Zase třeba v maličkostech. Když

oni šli do nejhoršího, tak i my to musíme přijmout. Brzy potom, ještě než odešli, tak zpívali společně Salve Regina. Za zpěvu Salve Regina nasedali potom do autobusu, který je odvezl do Broumova. Pater Valentin byl tenkrát zavřený, toho pustili asi v červenci a dali ho na faru, ale on byl těžce nemocný, oni si přáli, aby s nimi šel na brigádu. On říkal, to není proti víře a šel, dostal chrlení krve a do rána zemřel v nemocnici v roce 1954.

Nastalo těch těžkých 40 let, ale já si myslím, že pokud jsme toužili být opravdu věřící, tak jsme to všichni přijímali jako zkoušku, ne jako trest. Protože jsme byli mladí, tak jsme si nepřipadali tak hrozně vinni. A byla to zkouška, která byla dobrá. Mně jenom je trochu líto ... Já mám hrozně ráda mladé lidi, chápu, že vyrostli v jiné době, že je to pro ně těžké pochopit, ale přece jenom bych je prosila, aby nezapomněli na ty oběti a aby se snažili, pokud je Pán volá, vyhovět tomu volání a žít pro Něj.

Prosby o modlitby

... za naše zemřelé členy známé i neznámé

... za magistra řádu

... za otce provinciála fr. Benedikta a bratry zastávající
provinční oficia

... za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá
rozhodnutí

... za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny

... za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli
výkonu své služby

... za městskou misii Dny vzájemného porozumění
v Hradci Králové

... za všechny členy, kteří se nemohou dostavovat na schůzky

... za zdar lékařského zákroku sestry Anunciáty

Přejeme hojnost Božího požehnání:Narozeniny

† Norberta Milena Koulová	19.1.1922
Monika Lhotáková	7.2.1936
† Albert Miroslav Němec	12.2.1917
P. Prokop Bahník	18.2.1952
Lukáš Jirka	1.3.1958
P. Cyprián Suchánek	4.3.1974

Časné sliby

Fr. Tomáš Zeman	3.3.1976
-----------------	----------

Věčné sliby

† Vojtěch Hana	28.1.1995
Fr. Tomáš Zeman	3.3.1979
† Albert Miroslav Němec	11.2.1999

Svátek

Markéta (Uherská) Aulová	19.1.
Fr. Tomáš (Akv.) Zeman	28.1.
Tomáš (Akvinský) Mička	28.1.
Tomáška (Akv.) Srbecká	28.1.
Jordán (Saský) Basl	13.2.

☺ ZPRÁVY ☹

Příští schůzka MS bude **4. března** od 16 hod.

DOPISY - informační měsíčník laiků O.P. Vydává Laické sdružení sv. Dominika - Místní sdružení Panny Marie Růžencové, Jiráskovo nám. 30, 301 54 Plzeň; <http://pmr.op.cz>; e-mail: j.horacek@centrum.cz.

Pouze pro vnitřní potřebu. Neprodejně. Odpovědný redaktor Jan Vincenc Horáček.

Příspěvky zasílejte na výše uvedené adresy. Redaktor si vyhrazuje právo příspěvky upravovat a krátit.